MEDIJI, PREHRANJEVAJE IN TELESNA PODOBA

Predstavljena podatkovna zbirka vsebuje kvantitativno zbrane podatke mnenj oseb glede vpliva medijev na prehranjevalne navade. Mnenja smo zajeli z 21-timi spremenljivkami (od teh je bilo 6 demografskih). Pridobili smo 326 izpolnjenih vprašalnikov. Podatki so bili pridobljeni med 11.7.2019 in 14.12.2019 v Sloveniji. Izpostavili smo naslednje tematike:

·- uporaba medijev,
·- zadovoljstvo s svojo postavo, težo, izgledom, življenjem,
- z mediji povezan vpliv na prehranjevanje in izgled.

Rezultati kažejo v prvi vrsti na precejšnjo izpostavljenost medijem. Zadovoljstvo s težo, izgledom in načinom življenja je zelo različno med posamezniki.

Obstajajo tudi precejšnje razlike med mladimi in starejšimi respondenti. Ravno tako so razlike v mnenjih glede vpliva medijev na prehranjevanje in izgled med večjimi in manjšimi uporabniki medijev.

·Več kot polovica (55 %) se strinja s trditvijo, »kdor je več časa pred ekrani, ima v povprečju več možnosti za motnje prehranjevanja«.

·Mlajši in večji uporabniki medijev se bolj strinjajo, da imajo mediji velik vpliv na prehranjevanje.

·S trditvama, da primerjanje z izgledom zvezdnikov in manekenk v medijih vpliva na zadovoljstvo s svojim telesom in motnje prehranjevanja, se strinja in ne strinja okvirno 40 % vprašanih.

Infrastrukturni program Fakultete za medije – zbiranje, vodenje in arhiviranje podatkov o medijski pismenosti
www.pismenost.si
info@pismenost.si
Podpira ARRS
po pog. 1000-16-2916
****
FAKULTETA ZA MEDIJE
Leskoškova 9E, Ljubljana
Tel: 01 5202 160
www.fame.si

MEDIJSKA PISMENOST.SI

Številka 12/2020 (7)

✎ Raziskava: Medijske navade oseb z izzivi v duševnem zdravju

✎ Raziskava: Mediji in vpliv na prehranjevanje

✎ Najava raziskave: Medijska pismenost 2020

Uvodnik

Pozdravljeni v sedmi izdaji spletnega informatorja Medijska pismenost.si, katerega namen je informiranje raziskovalcev in širše javnosti o raziskavah na temo Medijske pismenosti.

✎Tokrat vam predstavljamo objavljeno raziskavo medijske navade oseb z izzivi v duševnem zdravju in raziskavo mediji in vpliv na prehranjevanje.

✎Hkrati najavljamo raziskavo Medijska pismenost 2020.

Želimo si, da nas kontaktirate, če delujete na področju ali če imate predloge, želje ali vprašanja. Na spletni strani projekta, lahko pridobite dodatne informacije in kontaktne podatke.

RSS naslovov in povzetkov novic

Tudi v letu 2019 uspešno zbiramo podatke RSS novic in tako ustvarjamo baze, ki letno vsebujejo približno 500.000 RSS naslovov in kratkih povzetkov novic v slovenskem, nemškem, hrvaškem in angleškem jeziku.

Baza omogoča vrsto statističnih in vsebinskih analiz ter mednarodnih študij, tako glede vsebine, tona, kot tudi analize uporabe besed v naslovih in povzetkih novic. Namenjena je preučevanju medijskega prostora tako v Sloveniji kot primerjalno z drugimi državami.

Več informacij: www.pismenost.si

Medijske navade oseb z izzivi v duševnem zdravju

Predstavljena podatkovna zbirka vsebuje kvalitativno in povezano kvantitativno zbrane podatke mnenj oseb z izzivi v duševnem zdravju. Osebe, vključene v vzorec in intervju, so bile osebno intervjuvane znotraj društev Šent in Ozara na štirih lokacijah (Maribor, Celje, Ljubljana in Nova gorica).

Kvalitativno je bilo izvedenih 30 intervjujev s pomočjo delno strukturiranega vprašalnika, ki je zaradi specifičnosti preučevane populacije vseboval tudi daljši vprašalnik z vprašanji zaprtega tipa. V kvantitativnem delu smo zajeli mnenja s 47-imi spremenljivkami (od teh je bilo 8 demografskih). Podatki so bili pridobljeni z osebnim intervjujem v prisotnosti raziskovalca med 6. 5. 2019 in 30. 9. 2019 v Republiki Sloveniji.

Izpostavljenost tradicionalnim medijem – opisna (kvalitativna raziskava)

- Med intervjuanimi osebami prevladuje mnenje, da mediji izboljšujejo življenje.
- Velika večina intervjuvancev spremlja največje slovenske televizijske programe, pri čemer bistveno izstopajo programi POP TV, Kanal A in TV Slovenija. Malo manj kot tretjina jih zelo redko ali nikoli ne gleda TV.
- Na eni strani je skupina, ki zelo malo ali nič ne posluša radia, na drugi strani pa določena skupina zelo pogosto posluša radio – včasih skozi cel dan (tu so v ospredju lokalni/regionalni radiji). Revije in časopise v celoti spremljajo zelo malo.
- V medijih pogrešajo predvsem kvalitetne filme in program. Želijo si manj oglasov in negativnih novic. Izpostavljene so bile lokalne oddaje, kvizi, nadaljevanke in dobri filmi.
- Večino intervjuvancev spremlja novice preko medijev, imajo pa zelo različna mnenja, koliko jim zaupajo.Med njimi prevladuje mnenje, da si lahko na podlagi medijev ustvarijo realno sliko v življenju.
- Dobra polovico jih ima odprt vsaj en profil na družbenih omrežjih. Skoraj vsi imajo objavljen profil z resničnimi podatki (ime, priimek, slika). Približno polovica posodablja in preverja svoj profil večkrat dnevno, ostali zelo redko. Zelo enotnega so tudi mnenja, da je zbiranje podatkov na družbenih omrežjih (lahko) sporno.
- Dobra polovica jih uporablja splet. Večinoma uporabljajo splet za zabavo in za pregled novic. Približno petina jih tudi občasno kupuje preko spleta.

Izpostavljenost medijem – vrednostna (kvantitativna raziskava)

- Dostop do interneta ima več kot devet od desetih vprašanih (neomejen dostop), ostali večinoma ne želijo uporabljati interneta. Pametni telefon z internetno povezavo imajo kar štirje od petih vprašanih.
- Anketirani spremljajo TV okvirno dve uri dnevno. Televizije ne gleda le 9 % vprašanih, skoraj polovica pa gleda TV 2 uri ali več dnevno.
- Radijski program poslušajo več kot uro in pol dnevno.
- Anketirani se tri četrt ure dnevno pogovarjajo po telefonu. Za vse namene pa uporabljajo telefon povprečno skoraj dve uri.
- Tiskane medije v papirni obliki berejo 27 minut. Skoraj tretjina vprašanih pa tiskanih medijev v papirni obliki ne bere.
- Moški več kot ženske spremljajo televizijo in malo več pregledujejo revije in časopise v tiskani obliki.
- Računalnik, telefon, internet in objava informacij
- 74 % vprašanih ne igra video iger. Tisti, ki jih igrajo, jih igrajo do 60 minut dnevno.
- Uporaba računalnika / tablice za učenje ali drugo delo ni zelo pogosta (42 % za te namene ne uporablja računalnika). Tablice ali računalnika v celoti ne uporablja manj kot tretjina vprašanih, povprečno pa uporabljajo okvirno 72 minut.
- Vsak četrti vprašani ni prisoten na internetu. V povprečju so na internetu več ko uro in pol dnevno.
- Na družbenih omrežjih ni prisotnih šest od desetih vprašanih. V povprečju so na družbenih omrežjih zelo malo in sicer pol ure dnevno.
- Vsak peti ne pošilja tekstualnih sporočil.

Kritični pogled in zaupanje v medije

- Mnenja glede trditve »Dokler medij nudi zabavo« so relativno enakomerno porazdeljena na vseh pet možnih odgovorov, kar kaže, da si vprašani niso enotni glede navedene tematike. Tudi povprečje je skoraj na sredini (3,03).
- Anketirani tudi približno enako verjamejo različnim medijem (zanimivo še najmanj verjamejo tistemu, kar vidijo na družbenih omrežjih) okoli ocene 3 na 5-stopenjski Likertovi lestvici.
- Povprečje vseh vprašanih kaže, da se s trditvijo »Internet mi je izboljšal življenje« ne strinja le četrtina vprašanih.
- Izjavi »Mobilni telefon mi zelo koristi« sta pritrdili skoraj dve tretjini vprašanih. Le vsak šesti se s trditvijo ne strinja.
- Anketirani ocenjujejo koristnost novih tehnoloških pripomočkov zelo neenotno. Le dobrih 30 % se jih ne strinja z navedeno trditvijo.
- Več denarja za 40 % vprašanih ne pomeni boljšega življenja.